ކޮމިޓީ އެންޑް ރިސަރޗް ސެކްޝަން | ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ

ޢމ/2021/19/ރ-29

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް

ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީ

"ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ވިޔަފާރިކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު" ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރެއްވުމުގެ ރިޕޯޓު

ރިޕޯޓު ނަންބަރު: M19/SKH/2021/04

24 މާރިޗު 2021

ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީ

ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީއަކީ، ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތައް ހިނގާ ނިޒާމްތައް ބަލަހައްޓަން ގެންދިއުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 241 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ހިމެނޭ ހުރިހާ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުން މެންބަރުން ހިމެނިގެން އުފެއްދިފައިވާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީއެވެ. މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ، ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްއާއި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން މަސައްކަތް ކުރަމުންގެންދަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނުތަކާއި، ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށްކަން ކަށަވަރުކުރުމާއި، އެ އިދާރާތައް ޖަވާބުދާރީކުރުވުމާއި، އެ އިދާރާތަކާ ބައްދަލުވުން، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މަޢުލޫމާތު ހޯދުމާއި، ސުވާލުކުރުން، އެ އިދާރާތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރަމުންދާގޮތް ބަލައި، އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބާރުއަޅައިދިނުމާއި، ޚިޔާލުދިނުމާއި، އަދި އެ އިދާރާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކާއި މައްސަލަތައް ބަލައި ދިރާސާކުރުމެވެ. އަދި ހަމައެހެންމެ، ޤައުމީ ސަލާމަތަށް އުނިކަމެއް އަންނަން ދިމާވުމުން ނުވަތަ ނުރައްކާތެރި ކޮބައިކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރުމަކީވެސް އެ ކޮމިޓީގެ މެންޑޭޓްތެރޭގައި ހިމެނޭކަމެކެވެ. މިގޮތުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 119 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮމިޓީގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިދާރާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީއާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ އެންމެހާ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުން ހިމެނެއެވެ.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

މުޙައްމަދު އަސްލަމް
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރުގެ ނައިބު

އަލީ އާރިފް
ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

އީވާ އަބްދުﷲ
ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާ

ޙަސަން ލަޠީފް
ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާ

ޢަލީ ނިޔާޒް
ހުޅުމާލެ ދާއިރާ

ހުސައިން ޝަރީފް
ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާ

އަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ
ހަނިމާދޫ ދާއިރާ

އިލްޔާސް ލަބީބު
ހުޅުދޫ ދާއިރާ

އާދަމް ޝަރީފް
މަޑުއްވަރި ދާއިރާ

އަބްދުﷲ ރިޔާޟް
ތިމަރަފުށި ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ޣައްސާން މައުމޫން
ތ. ގުރައިދޫ ދާއިރާ

ސަޢުދު ހުސައިން
ވިލިނގިލި ދާއިރާ

އަޙްމަދު ސިޔާމް މުޙައްމަދު
މީދޫ ދާއިރާ

ފިހުރިސްތު

1. ތަޢާރަފު 5
2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރިގޮތް 6
3. ފުލުހުން މަޢުލޫމާތު ހޯދުން 7
4. ހާޒިރުކޮށް މަޢުލޫމާތު ހޯދުން 7
5. އާންމުންގެ ޚިޔާލަށް ހުޅުވާލުން 8
6. ބިލުގެ މަސައްކަތް ނިންމުން 8
7. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން 9

ކޮމިޓީން ފާސްކުރި ބިލުގެ ކޮޕީ .... ޖަދުވަލު-1

ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ހާޒިރީ .... ޖަދުވަލު-2

1. ތަޢާރުފު

މި ރިޕޯޓަކީ، 01 ޑިސެންބަރު 2020 ގައި އޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2020 ވަނަ އަހަރުގެ 03 ވަނަ ދައުރުގެ 25 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވާފައިވާ "ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޓްރެފިކްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު" ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ. މި ރިޕޯޓުގައި ހިމަނާފައިވާ ޖަދުވަލުތަކަކީ މި ރިޕޯޓުގެ ބައެކެވެ.

މި ބިލަކީ، "ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޓްރެފިކްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މީހުން ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށާއި، ކުޑަކުދިން ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށާއި، އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ ޢަމަލު ހިންގުމުގެ މާނަ، ދިވެހިރާއްޖޭއިން ބައިވެރިވެފައިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާ "ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އަގެއިންސްޓް ޓްރާންސްނޭޝަނަލް އޯގަނައިޒްޑް ކްރައިމް" ގެ ޕްރޮޓޮކޯލްއެއް ކަމުގައިވާ "ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ޕްރިވެންޓް، ސަޕްރެސް އެންޑް ޕަނިޝް ޓްރެފިކިންގ އިން ޕަރސަންސް އެސްޕެޝަލީ ވިމެން އެންޑް ޗިލްޑްރަން" އާ އެއްގޮތް ކުރުމަށްޓަކައި ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނަށް ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާހުތަކާއި، އެ އިސްލާހުތަކާ ގުޅިގެން އެ ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާހުތައް ގެނައުމާއި، ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށުގެ ޢަމަލެއް ހިންގުމަށް ބޭނުންކުރާ މުދަލާއި ފައިސާއާއި ކުށުގެ ޢަމަލުން ހޯދާފައިވާ މުދަލާއި ފައިސާ ދައުލަތަށް ނެގުމަށް ބާރުލިބޭނެ މާއްދާއެއް އެ ޤާނޫނަށް އިތުރުކުރުމާއި، ޓްރެފިކްކުރެވޭ މީހުންނަށް ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭ ބަދަލުތަކުގެ ބާވަތްތައް ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި އެ ޤާނޫނަށް އިސްލާހު ގެނައުމަށް ހުށަހެޅުނު ބިލެކެވެ.

ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން، މި ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވީ ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޖީހާން މަޙްމޫދު އެވެ. މި ބިލަކީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤަވާއިދުގެ 119 ވަނަ މާއްދާއަށް 01 މާރިޗު 2021 ވަނަ ދުވަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ގެންނެވި ބަދަލާ ގުޅިގެން، ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީން މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާ ގުޅިގެން މި ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ބިލެކެވެ.

މި ރިޕޯޓުގައި "ބިލު" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޓްރެފިކް ކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލަށެވެ. އަދި "ކޮމިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާއި ހިނގާ ނުހިނގާގޮތް ބަލަމުން ގެންދިއުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 241 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ "ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީ" އަށެވެ.

2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރިގޮތް

ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީން މި ބިލު މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވާފައިވަނީ 4 މާރިޗު 2021 ގައެވެ. މި ކޮމިޓީއަށް ބިލު ލިބުމާއެކު، 10 މާރިޗު 2021 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ 07 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި މި ބިލުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދާނެ ގޮތާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާކުރެވުނެވެ. ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީން މި ބިލު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވިއިރު، މި ބިލާ ގުޅޭ ބައެއް މަސައްކަތް ކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ބިލަށް އާންމުންގެ ހިޔާލު ހޯދުމަށް އިޢުލާނުކޮށް ބިލާ ގުޅޭގޮތުން އާންމުންގެ ހިޔާލު އެއްކޮށް ސާފުކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ގުޅުންހުރި އެކިއެކި އިދާރާތަކުން ލިޔުމުން ހިޔާލު ހޯދުމުގެ އިތުރުން އެ ފަރާތްތަކާއި ބައްދަލުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންގޮސްފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދާއިރާއިން ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ކަމާގުޅޭ ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ. އެގޮތުން، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސްއާއި އަދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ކަމާގުޅޭ ފަރާތްތަކާއި ކޮމިޓީން ބައްދަލުކޮށް ބިލާ ގުޅޭގޮތުން އެފަރާތްތަކުގެ ހިޔާލު ހޯދުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންގޮސްފައިވެއެވެ.

އެއަށްފަހު، އެކި އިދާރާތަކުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތާއި، ބިލާއި ގުޅިގެން ހުށަހަޅާފައިވާ ހިޔާލުތަކުގެ އަލީގައި ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކޮމިޓީގެ ކުރިއަށްގެންދިޔައެވެ. އެގޮތުން ބިލުގެ މާއްދާއަކުން ބަލަމުން ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔައެވެ. ބިލު ދިރާސާ ކުރުމުގައި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަމާގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކުން ކޮމިޓީއަށް އިތުރު މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅިއެވެ. އެގޮތުން، ބިލުގައި ހިމެނޭ މައިގަނޑު އިސްލާހުތަކާ ގުޅޭގޮތުން އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ ކަމާގުޅޭ ބޭފުޅުންނާ ކޮމިޓީން މަޝްވަރާކޮށްފައިވެއެވެ. އެއަށްފަހު، ބިލަށް ގެނެވުނު އިސްލާހުތަކާއެކު، ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވަނީ 22 މާރިޗު 2021 ގައި ބޭއްވުނު ކޮމިޓީގެ މި އަހަރުގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައެވެ.

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 153 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ކޮމިޓީން މި ބިލު ދިރާސާކޮށް ނިންމާން ސުންގަޑިއަކީ 15 އޮކްޓޫބަރު 2021 ކަމުގައި ކޮމިޓީން ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

3. ލިޔުމުން މަޢުލޫމާތު ހޯދުން

މި ބިލު ދިރާސާކުރުމުގައި 9 ފަރާތަކުން ލިޔުމުން މަޢުލޫމާތު ހޯދާފައިވެއެވެ. އެ ގޮތުން، ލިޔުމުން މަޢުލޫމާތު ހޯދުނު ފަރާތްތަކުގެ ލިސްޓު ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

1. މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް
2. ލޭބަރ ރިލޭޝަންސް އޮތޯރިޓީ
3. މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
4. މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް
5. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް
6. މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަން
7. މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް
8. އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
9. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒް

4. ޙާޟިރުކޮށް މަޢުލޫމާތު ހޯދުން

މި ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ތިރީގައިވާ ފަރާތްތަކާއި ކޮމިޓީއަށް ޙާޟިރުކޮށް، އެފަރާތްތަކުން މަޢުލޫމާތު ހޯދާފައިވެއެވެ.

1. މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް
2. ލޭބަރ ރިލޭޝަންސް އޮތޯރިޓީ
3. މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް
4. މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް

5. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް
6. މޯލްޑިވްސް އިމިގްރޭޝަން
7. މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް
8. އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
9. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒް

5. އާންމުންގެ ޚިޔާލަށް ހުޅުވާލުން

މި ބިލުގައި އާންމުންގެ ޚިޔާލާއި މަޝްވަރާ ހިންގުމުގެ ބޭނުމުގައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މި ބިލާ ގުޅޭގޮތުން މުއައްސަސާތަކުންނާއި، އަދިއްލަ ފަރުދުންނާއި، އެކިއެކި ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތްތަކުގެ ޚިޔާލު ހޯދުމަށް އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރެވުނެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެއްވެސް ފަރާތަކުން މި ބިލަށް ޚިޔާލު ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ.

6. ބިލުގެ މަސައްކަތް ނިންމުން

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޓްރެފިކިންކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލާ ގުޅޭގޮތުން މި ކޮމިޓީން ހޯދިފައިވާ މައުލޫމާތާއި މަޝްވަރާގެ އަލީގައި، ބިލުގެ ވަކިވަކި މާއްދާތަކަށް ގެންނަން ފެންނަ އިސްލާހުތަކާއެކު ބިލަށް ގެނެސް ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ނިންމާފައިވަނީ 22 މާރިޗު 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީގެ މިއަހަރުގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައެވެ. މި ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ޖުމްލަ 5 ބައްދަލުވުމެއް ކޮމިޓީން ބާއްވާފައިވާއިރު، މި ބިލުގެ މަސައްކަތުގައި ޖުމްލަ 04 ގަޑިއިރާއި 43 މިނެޓު މި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހަރަދުކުރެއެވެ.

7. ކޮމިޓީގެ ނިންމުން:

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޖަހައިވިއްކުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލަށް، ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވެފައިވާ ކަމާގުޅޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކާ އެއްގޮތަށް އެ ބިލަށް ހުށަހެޅުނު އިސްލާޙްތަކާއެކު [illegible] ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް ގެނެވިގެންދާނެ ގޮތަށް ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ބިލެއްކަމަށް ކޮމިޓީން ދެކެއެވެ. މި ބިލަށް ކޮމިޓީން ގެނައި ބަދަލުތަކާއެކު މި ބިލު ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވާ ގޮތަށް ބިލާއެކު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރިޕޯޓުކޮށްދެއްވުމަށް އެދި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވުމަށް، 22 މާރިޗު 2021 ގައި އޮތް ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީގެ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުވި ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެމްބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ވަނީ ނިންމާފައެވެ.

ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޖަހައިވިއްކުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު"، މި ރިޕޯޓުގެ "ޖަދުވަލު-1" ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ. އަދި މި ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ހާޒިރުވި ނިސްބަތް [illegible] ހާޒިރީގެ ތަފްސީލު "ޖަދުވަލު-2" ގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައި އެވަނީއެވެ.

ވީމާ، ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޖަހައިވިއްކުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު"، މަޖިލީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެދި މި ރިޕޯޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅަމެވެ.

---

24 މާރިޗު 2021

ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަސްލަމް
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

بسم الله الرحمن الرحيم

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޓްރެފިކުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު

Deleted: ... ވަނަ

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޓްރެފިކުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އަންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނައުން.

1. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

ޓްރެފިކުކުރުން ނުވަތަ ޓްރެފިކުކުރުމުގެ އަމަލެއް ހިންގުން

6. "ޓްރެފިކުކުރުން" ނުވަތަ "ޓްރެފިކުކުރުމުގެ އަމަލެއް ހިންގުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހުން ޓްރެފިކުކުރުމުގެ އަމަލެއް ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަމަލެއް، ނުވަތަ ކުޑަކުދިން ޓްރެފިކުކުރުމުގެ އަމަލެއް ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަމަލެއް ހިންގުމަށެވެ.

2. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަނުގެ އަމަލު

10. "އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަނުގެ އަމަލު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަމަލެއް، މީހަކާމެދު ހިންގުމަށެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި، ކުޑަކުއްޖަކާމެދު އެފަދަ އަމަލެއް ހިންގުންވެސް ހިމެނެއެވެ.

3. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

12. މީހުން ވިޔަފާރިކުރުން

(ހ) އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމަކީ، މީހުން ވިޔަފާރިކުރުން ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.

(1) މީހަކާމެދު ބާރުގެ ބޭނުންކޮށްގެން ނުވަތަ ބާރުގެ ބޭނުންކުރާނެ ކަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން ނުވަތަ އޮޅުވާލައިގެން ނުވަތަ މަކަރު ހަދައިގެން ނުވަތަ އިތުބާރުކުރެވޭ މަޤާމެއްގެ ނަހަމަ ބޭނުންކޮށްގެން ނުވަތަ މީހަކަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ނިކަމެތިކަމުގެ ނުވަތަ ނާޒުކު ހާލަތެއްގެ ބޭނުން ހިފައިގެން ނުވަތަ ފައިސާ ނުވަތަ އެހެންވެސް މަންފާއެއް ދީގެން ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފު މަޖުބޫރުކުރުވުމުގެ ކުރިމަތިކުރުވައިގެން އޭނާއާމެދު އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުން؛

i. ބޭރު ޤައުމަކުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރު ޤައުމަކަށް ފޮނުވުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން؛ ނުވަތަ

ii. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް ގެންދިއުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން؛ ނުވަތަ

iii. މީހަކާ ހަވާލުވުން ނުވަތަ އޭނާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ބެހެއްޓުން؛ ނުވަތަ

iv. ވަޒީފާއަކަށް ނުވަތަ މަސައްކަތަކަށް ރިކްރޫޓްކުރުން؛ އަދި

(2) އެކަން ކުރީ، އެމީހާއާމެދު އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަނުގެ ޢަމަލެއް

Deleted: ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފު މަޖުބޫރުކުރުވުމުގެ ކުރިމަތިކުރުވައިގެން، ...

Deleted: ،

Deleted: ނުވަތަ އެމީހާގެ މައްޗަށް ބާރު ފޯރުވާ މީހަކަށް

Deleted: ؛

ހިންގުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ކަމަށްވުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޢަމަލު އެމީހަކާ ދެކޮޅަށް ހިންގާ މީހާ، އެ މާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ (i) އިން ފެށިގެން (iv) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ކަންކަމަށް ރުހުންދިން ކަމުގައިވީނަމަވެސް، އެ ރުހުން ހޯދާފައިވިޔަސް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ޢަމަލުތައް ހިނގައިގެން ކަމަށްވާނަމަ، އެ ޢަމަލު ހިންގާ މީހާ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޓްރެފިކުކުރުމުގެ ޢަމަލު ހިންގި ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

Deleted: iii

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ ޢަމަލެއް ހިންގުން ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ ޢަމަލު މީހަކާމެދު ހިންގުމަކަށެވެ.

4. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ ޢަމަލު ހިންގުން

13. (ހ) އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމަކީ، މީހަކާމެދު އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ ޢަމަލު ހިންގުން ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(1) މަސައްކަތެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މީހަކަށް ޙާޟިރުކުރުން؛ އަދި އޭނާ ލައްވާ އެ މަސައްކަތް ކުރުވަނީ ނުވަތަ އެ ޚިދުމަތެއް ފޯރުކުރުވަނީ ވަކި ކަމަކަށް ޝަރުޠުކުރުވުމަށް ފުރުހައި ކަމަށްވުން؛ އަދި އޭނާއަށް ކުރިމަތިކުރުވާފައިވާ ޤާނޫނާ ޚިލާފު މަޖުބޫރުކުރުވުމެއްގެ ސަބަބުން އޭނާއަށް އެ [illegible] ނުވަތަ

އެ ޝަރުޠު ބަދަލުކުރުމުގެ މިނިވަންކަން ނެތުން؛ ނުވަތަ

(2) ޤާނޫނީ އިލްތިޒާމެއް އުފުލަންޖެހޭ އެއްބަސްވުމެއްގައި އޭނާ ބައިވެރިވާން ޚިޔާރުކުރުން؛ އަދި އެފަދައިން އޭނާ އެ އެއްބަސްވުމުގައި ބައިވެރިވުމަށް ޚިޔާރުކުރަނީ، ވަކި ކަމަކަށް ޝަރުޠު ކުރުވުމަށްފަހުގައި ކަމަށްވެފައި، އޭނާއަށް ކުރިމަތިކުރުވާފައިވާ ޤާނޫނާ ހިލާފު މަޖުބޫރުކުރުވުމެއްގެ ސަބަބުން އޭނާއަށް އެ އެއްބަސްވުން ނުވަތަ އެ ޝަރުޠު ބަދަލުކުރުމުގެ މިނިވަންކަން ނެތުން؛ ނުވަތަ

(3) ވަކި މީހަކާ ކައިވެނިކުރުމަށް ޚިޔާރުކުރުވުން، އަދި އެފަދައިން އޭނާ ކައިވެނިކުރުމަށް ޚިޔާރުކުރުވަނީ، ވަކި ކަމަކަށް ޝަރުޠު ކުރުވުމަށްފަހުގައި ކަމަށްވެފައި، އޭނާއަށް ކުރިމަތިކުރުވާފައިވާ ޤާނޫނާ ހިލާފު މަޖުބޫރުކުރުވުމެއްގެ ސަބަބުން އޭނާއަށް އެ ޝަރުޠު ބަދަލުކުރުމުގެ މިނިވަންކަން ނެތުން ނުވަތަ އޭނާގެ ކައިވެނީގެ ހައިސިއްޔަތު ބަދަލުކުރުމުގެ މިނިވަންކަން ނެތުން؛ ނުވަތަ

(4) އޭނާ ނުވަތަ އޭނާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައިވާ މީހެއްގެ ފަރާތުން ވަކި މަސައްކަތެއް ކުރުވުމަށް ނުވަތަ ހިދުމަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް އެއްބަސްކުރުވުން އަދި އެ އެއްބަސްވުން އޭނާ ވަނީ އެ އެއްބަސްވުން ފުރަން ދުރާލާ އުފެދޭ ނުވަތަ އުފެދޭކަމަށް ތުހުމަތުކުރާ ދަރަންޏެއްގެ މުޤާބިލުގައި ކަމަށްވެފައި، އެ ދަރަންޏަކީ ނިސްބަތުން ބޮޑު ދަރަންޏެއްކަން ކަނޑައެޅިގެން އެނގެން އޮވުން ނުވަތަ އެ މަސައްކަތަކާ ނުވަތަ ހިދުމަތަކާ އެކަށީގެންވާ އަގެއް އެ ދަރަނި އަދާކުރުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިނުވުން ނުވަތަ އެ މަސައްކަތަކީ

Deleted: ،

Deleted: ނުވަތަ ވަކި މީހަކާ ކައިވެނިކުރުމަށް ޚިޔާރުކުރުވުން، ...

Deleted: ◌ް އެ

Deleted: ނުވަތަ ކައިވެނިކުރުމަށް ޚިޔާރުކުރުވަނީ،

Deleted:

Deleted: އޭނާގެ ކައިވެނީގެ ހައިސިއްޔަތު ނުވަތަ

Deleted: އޭނާގެ ކާކުކަން އަންގައިދޭ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ލިޔުމެއް ނުވަތަ [illegible] [illegible] ހިފެހެއްޓުން ނުވަތަ ނައްތާލުން؛ ނުވަތަ ¶

Deleted:

ނުވަތަ ޚިދުމަތަކީ، އޭގެ ބާވަތް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ނުވަތަ މުއްދަތެއް ނުވަތަ ބޮޑުމިނެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ މަސައްކަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ކަމުގައިވެސް؛ ނުވަތަ

(5) ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމަށް މަޖުބޫރުކުރުވުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގައި ބައިވެރިކުރުވުން ނުވަތަ ހަށިވިއްކަން މަޖުބޫރުކުރުވުން؛ ނުވަތަ

(6) އޭނާގެ ހަށިގަނޑުގެ ގުނަވަނެއް ނެގުން ނުވަތަ ނެގުމަށް މަޖުބޫރުކުރުވުން؛ ނުވަތަ

(7) މި ނޫނަސް، މިފަދަ އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ އަމަލެއް ހިންގުން.

Deleted: އެނޫނުވެސް ކަމެއް ކުރުވައިގެން މީހެއްގެ ކިބައިން ނާޖައިޒު މަންފާއެއް ހާސިލުކުރުން.¶

(ނ) އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ އަމަލެއް ހިންގީ ކުޑަކުއްޖަކާ ދެކޮޅަށް ކަމުގައިވާ ހާލަތުގައި، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، ކުޑަކުއްޖަކާ އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމަކީ އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ އަމަލެއް ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.

(1) ކުއްޖާގެ ސިއްހަތަށް ނުވަތަ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެ ފަދަ މަސައްކަތެއް އެ ކުއްޖާ ލައްވާ ކުރުވުމަށް ލާޒިމުކުރުން ނުވަތަ އެފަދަ ޚިދުމަތެއް އެ ކުއްޖާގެ ފަރާތުން ހޯދުން؛ ނުވަތަ

(2) ކުއްޖާގެ އުމުރުގެ ގޮތުން އެ ކުއްޖާ ލައްވާ ކުރުވުމަށް ޤާނޫނުން މަނާކުރާ މަސައްކަތެއް އޭނާ ލައްވާ ކުރުވުން ނުވަތަ އެފަދަ ޚިދުމަތެއް އެ ކުއްޖާގެ ފަރާތުން ހޯދުން.

5. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ކުޑަކުދިން ޓްރެފިކްކުރުން

14. (ހ) އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމަކީ، ކުޑަކުއްޖަކު ޓްރެފިކްކުރުން ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.

(1) ކުޑަކުއްޖަކާމެދު އަންނަނިވި އަމަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަމަލެއް ހިންގުން:

i. ބޭރު ޤައުމަކުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރު ޤައުމަކަށް ފޮނުވުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން؛ ނުވަތަ

ii. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް ގެންދިއުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން؛ ނުވަތަ

iii. ކުއްޖަކާ ހަވާލުވުން ނުވަތަ އޭނާގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި އެފަދަ ކުއްޖެއް ބަހައްޓަން؛ ނުވަތަ

iv. ވަޒީފާއަކަށް ނުވަތަ މަސައްކަތަކަށް ރިކްރޫޓްކުރުން؛ އަދި

(2) އެކަން ކުރީ، އެކުއްޖަކާމެދު އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ކަމަށްވުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލެއް މީހަކު ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ހިންގިކަން ސާބިތުކުރުމުގައި، އެ އަމަލު އެކުއްޖަކާމެދު ހިންގުމުގައި ޤާނޫނާ ޚިލާފު މަޖުބޫރުކުރުމެއް ކުރިމަތިކުރުވާފައިވޭތޯ ނުވަތަ ނުވޭތޯ ބެލުން މުހިންމެއް ނޫނެވެ. އަދި ވަކި މީހަކު މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1)

ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަމަލެއް، އެ މާއްދާގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މަޤްޞަދުގައި ކުޑަކުއްޖަކާ ދެކޮޅަށް ކުރިޔަސް ސާބިތުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެމީހަކު ކުޑަކުއްޖަކު ގްރޫމްކުރި ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ އަމަލެއް ހިންގުން ކަމަށް ބުނެވިފައިއޮވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އެކްސްޕްލޮއިޓޭޝަންގެ އަމަލެއް ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ހިންގުމަށެވެ.

6. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

17. (ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ގްރޫމްކުރުން ކަމަށް ބުނެވިފައި އޮވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލު ހިންގުމަށެވެ.

7. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

18. (ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ކުޑަކުދިން ގްރޫމްކުރުން ކަމަށް ބުނެވިފައި އޮވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލު ހިންގުމަށެވެ.

8. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.

18. (ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 15 (ފަނަރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

9. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

ޓްރެފިކްކުރަން އުޅުން ނުވަތަ ޓްރެފިކްކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށް

19. (ހ) މީހުން ޓްރެފިކްކުރަން އުޅުމަކީ ނުވަތަ ކުޑަކުދިން ޓްރެފިކްކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ މީހުން ނުވަތަ ކުޑަކުދިން ޓްރެފިކްކުރުމުގައި އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.

10. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

ޓްރެފިކްކުރަން ރާވުމާއި އަމުރުކުރުމުގެ ކުށް

20. (ހ) މީހުން ޓްރެފިކްކުރަން ރާވުމަކީ ނުވަތަ ކުޑަކުދިން ޓްރެފިކްކުރަން ރާވުމަކީ ނުވަތަ މީހުން ނުވަތަ ކުޑަކުދިން ޓްރެފިކްކުރަން އަމުރު ކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

11. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

21. (ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން މީހެއްގެ މައްޗަށް ދައުވާ އުފުލާ ހާލަތުގައި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (16) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަމަލެއް އޭނާ ކުރި ކަމަށް ޝަރީޢަތުން ސާބިތުނުވި ނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 18 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 19 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއް އޭނާގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާ ހާލަތުގައި، އެ ކުށަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބު އޭނާއަށް ކަނޑައެޅުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއް ނުވާނެއެވެ.

12. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

ލިޔެކިޔުން ހިފެހެއްޓުމާއި ބަރުބާދުކުރުމުގެ ކުށް

28. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެފަދަ ކުށެއް ކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުމަށްޓަކައި މީހެއްގެ ކާކުކަން އަންގައިދޭ މަޢުލޫމާތު ހިމެނޭ ލިޔުމެއް ނުވަތަ ޕާސްޕޯޓް [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible]

އިދާރާއަކުން ދޫކުރާ ހުއްދައެއް ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible]
ނުވަތަ ކާކުކަން އަންގައިދޭ ލިޔުމެއް ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ބޭނުންކުރުމަށް،
ނުވަތަ އުފެއްދުމަށް، ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް، ނުވަތަ އެއިން އެއްޗަކަށް
އުނިއިތުރު ގެނައުމަށް ކުށެކެވެ.

13. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

ލިޔެކިޔުމާގުޅޭ އިތުރު ކުށް

29. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ
ކުށެއް ކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެފަދަ ކުށެއް ކުރުމަށް މަގުފަހިކުރުމަށްޓަކައި
މީހެއްގެ ކާކުކަން އަންގައިދޭ ލިޔުމެއް ނުވަތަ ޓްރެވަލް ޑޮކިއުމަންޓެއް
ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] އިދާރާއަކުން ދޫކުރާ
ހުއްދައެއް ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ކާކުކަން
އަންގައިދޭ ލިޔުމެއް [illegible] ބޭނުންކުރުމަށްޓަކައި އެއްވެސް
އެއްޗެއް ހޯދައިދިނުމަށް ނުވަތަ ގޮވުމަށް، ނުވަތަ ނައްތާލުމަށް ނުވަތަ
ފޮރުވުމަށް ނުވަތަ ނެގުމަށް ނުވަތަ ހިފެހެއްޓުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް
ނުވަތަ ނަކަލުކުރުމަށް، ނުވަތަ އޭގައި ބަދަލުގެނައުމަށް ކުށެކެވެ. އަދި
[illegible]
[illegible]

14. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.

ބަދަލު ނަގައިދިނުން

59. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 18 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 19 ވަނަ
މާއްދާ ނުވަތަ 20 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 21 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ
ކުށެއް މީހެއްގެ މައްޗަށް ސާބިތުވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި، އެ މީހެއްގެ މައްޗަށް
މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ އަދަބާއެކު، ޓްރެފިކްކުރެވުނު
މީހަކަށް މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޓްރެފިކްކުރި މީހާގެ އަތުން
ސަރުކާރުން ބަދަލު ނަގައިދޭންވާނެއެވެ.

(ށ) ޓްރެފިކްކުރެވޭ މީހާއަށް ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި މި މާއްދާގެ ދަށުން އަންނަނިވި ބާވަތުގެ ބަދަލު ނަގައިދެވޭނެއެވެ.

(1) އޭނާއަށް ލިބެންޖެހި ނުލިބިވާ އުޖޫރަ؛

(2) ޤާނޫނާ ޚިލާފުން އުޖޫރައިން އުނިކޮށްފައިވާ ޢަދަދުތަކެއް؛

Deleted: ، ޤާނޫނީ ގޮތުން ހުއްދަނޫން

(3) ޤާނޫނާ ޚިލާފުން އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެޖެންސީއަކަށް ނުވަތަ ރެކްރޫޓްމަންޓް އެޖެންސީއަކަށް ދައްކާފައިވާ ރެކްރޫޓްމަންޓް ފީ؛

(4) ތައުދީބީ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުގައި އުޖޫރައިން އުނިކޮށްފައިވާ ޢަދަދު؛

(5) ޓްރެފިކްކުރުމުގެ [illegible] ސަބަބުން [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން [illegible] ހިނގި ޚަރަދު؛

(6) [illegible] ލިބުނު [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލު.

(ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި، ޓްރެފިކްކުރެވޭ މީހާއަށް ނަގައިދެވޭނީ، ކޮން ބާވަތެއްގެ ބަދަލެއް، ކިހާ މިންވަރަކަށްކަން ކަނޑައަޅާނީ، މި މާއްދާއާ [illegible]، ކޯޓުންނެވެ.

Deleted: ދަށުން

15. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތުން އަންނަނިވި ފަދައިން މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުން.

ކުށްކޮށްގެން ހޯދާ މުދާ ދައުލަތަށް ނަގުން

59-1 (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރުމަށް ބޭނުންކުރި އަދި ކުށުގެ ޢަމަލަކުން ހޯދާފައިވާ މުދަލާއި ފައިސާ ދައުލަތަށް ނަގާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާ ދައުލަތަށް ނަގުމުގައި

ޢަމަލުކުރާނީ، ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

16. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްކޮށް، ތަސްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.

Deleted: (ނ)

Deleted: މި މާއްދާގެ ދަށުން ދައުލަތަށް ނެގޭ ފައިސާ ހަރަދުކުރާނީ، ޓްރެފިކްކުރެވޭ މީހުންނަށް ނުވަތަ ޓްރެފިކްކުރެވޭ މީހެއް ކަމަށް ބެލެވޭ މީހުންނަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދައުލަތުން ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށެވެ.

ޖަދުވަލު 2

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ޓްރެފިކް ކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވުމުގެ ރިޕޯޓް

✓	ވަޑައިގެންނެވި	S	ސަފަރުގައި	-	ވަޑައިނުގަންނަވާ	@	ކަރަންޓީނުގައި	SC	އެހެން ކޮމިޓީއެއްގައި

ވިލިނގިލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ސައުދު ހުސައިން	މީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސިއާމް މުޙައްމަދު	ތިމަރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް	މަޑުއްވަރި ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް	މ. ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޣައްސާން މައުމޫން	ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު	ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފް	ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އީވާ އަބްދުﷲ	ހުޅުމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ނިޔާޒް	ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްޣަފޫރު މޫސާ	ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ އާޒިމް	ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް	ހިތަދޫ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަސްލަމް	ހޭދަވި ވަގުތު	ބައްދަލުވުން	ތާރީޚް
-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	0:49	11	22.03.2021
SC	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	@	✓	✓	1:29	10	17.03.2021
SC	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	@	✓	✓	1:16	9	16.03.2021
SC	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	@	✓	✓	0:55	8	15.03.2021
✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	@	✓	✓	0:14	7	10.03.2021
1	0	5	5	0	5	5	5	5	4	1	5	5	4:43	5	ޖުމްލަ